

EDINOST

Glasilo Slovenskega političnega društva za Primorsko

»V edinci je moč.«

«EDINOST» izhaja 2 krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vse leto je 6 gl., za polu leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnice, reklamacije in inserate prejema Opravištvo, via Torrente, »Nova tiskarna«.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Torrente« Nuova Tipografija; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznilita in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Slovenski poslanci v drž. zboru.

Odkar posluje Taaffejevo ministerstvo Slovenci vedno pričakujemo boljše, in naši državni poslanci so vedno zvesto podpirali to ministerstvo v menjenju, da vendar enkrat pride vrsta tudi na Slovence, da se jim uresničijo vsaj najnujnejše želje in zahteve. Mej temi željami so v prvi vrsti šole na podlagi narodnega jezika in pa uradovanje sè Slovenci v materinem njih jeziku.

Za Kranjsko se je v tem obziru nekoliko doseglo, ali na Primorskem, Štajerskem in Koroškem se ni Slovincem ne v šolah ne v uradih stanje prav nič izboljšalo, ampak se je puščalo vse pri starem z razliko, da se je začela Nemščina posebno na Primorskem priporočati z največim povdarjanjem.

Naši državni poslanci so torej videli, da na tak način ne bode moglo iti dalje, kajti oni ne bi bili mogli položiti z mirno vestjo svojih letos jenjajočih mandatov v roke svojih volilcev, ako nebi jim mogli tudi reči, da so poskusili skrajne korake v dosegu najvažnejših narodnih pravic.

Kmalu potem, ko se je začela letošnja sesija, posvetovali so se Slovenski poslanci, kaj jim je storiti, da vendar kaj dosežejo za svoj teptani narod, in napravili so spomenico na ministerstvo, v kateri so razodeli najskromnejše svoje terjatve ter ministerstvu dali razumeti, da od uvažavanja zadnjih je odvisno še nadaljno postopanje z ministerstvom v vseh slučajih.

Prišla je potem na vrsto postava o kongruji, in naši Slovenski poslanci, mej njimi tudi Nabergoj, zahtevali se

nekatero promemhe in da postava precej stopi v veljavo. Temu se je ustavljal neučni minister, češ, da vlada iz finančnih obzirov more postaviti popolnoma izvršiti le v treh letih, in da ako zbornica tega ne sprejme, ne bode vlada mogla priporočati postave najvišje sankcije. Pri glasovanju so Slovenski poslanci glasovali proti ministerstvu in sprejeta je bila postava z nekaterimi popravkami, posebno pa s tem popravkom, da se kongruja precej uvede in ne polagoma.

Postava pojde zdaj v gosposko zbornico in skoraj gotovo je, da so tam sprejme v zmyslu vlade in še enkrat vrne poslanskej zbornici, kder se morda stvar še poravnava, ako ministerstvo mej tem časom posebno se Slovenci doseže kako poravnava. Ali to ne pojde, ako se vlada čisto nič ne ozira na težnje Slovencev, katere so slovenski poslanci vladi predložili.

Da bo temu res tako, in da je začela mej zadnjimi in vlado neka napetost, to je pokazala zadnje dni debata v proračunskem odseku, v katerem sta se prijela naučni minister in dr. Tonkli. Zadnji je poprašal ministra, ali se vlada misli ozirati na resolucije od večine drž. zbora sprejete od 29. aprila 1882. in 5. marca 1884., v katerih je drž. zbor vladi prepotočil, da uvede slovenski jezik učnim jezikom na vseh onih učiteljskih pripravnicah, kder se odgojujejo učitelji za slov. ljudske šole in enako tudi na spodnjih 4. razredih gimnazij v Gorici, Pazinu, Mariboru in Celju (Kaj pa Trst?).

Minister Conrad je na to prasanje odgovoril, da je resolucija pre-

splošno držana in da seza predaleč, ter da kar je mogoče v Kranjskeji, ni mogoče na Primorskem, v Štajerskeji in Koroškeji, ker so v teh deželah razmere vse drugačne. Tudi v Kranjskeji se je slovenščina kot podučni jezik le za poskušnjo uvedla in je treba še čakati na uspeh; ali uže zdaj more on konstatirati, da ni pravega uspeha, ker vseučiliški profesorji v Gradcu in na Dunaji tožijo, da abiturijenti z Kranjskega niso toliko zmožni nemščine, da bi mogli z uspehom poslušati nauke sveučilišč.

Na to je dr. Tonkli odgovoril, da od tega ministra ni sicer pričakoval ugodnega odgovora; ali tega pa tudi ni pričakoval, da bo minister na tak način bil v obraz ustavi in § 19. te ustave.

Vsi razlogi ministri so ničevi, ker Slovenci imajo zadosti učnih moči in tudi učnih pripomočkov, vse to se je uže tudi priznavalo od strokovnjaške in od strani večine dež. zbora; nadalje slov. in hrvatsko ljudstvo tirja vse to in dež. zbor goriški je soglasno sklenol, da se ima vlada prositi, naj uvede v srednje šole oba dež. jezika kot učna jezika; glede na vse to tirja, da se še letos začne v prvem letu gimnazij v Pazinu, v Gorici, Mariboru in Celju z materinem kot učnim jezikom; kajti slov. ljudstva je treba spominjati se tudi tedaj, ako kaj pravičnega zahteva, a ne le tedaj, ako ga vlada treba.

Ali čudi se, da minister govori o slabih uspehih na kranjskih gimnazijah vsled uvedbe materinščine v nižje razrede tamošnjih gimnazij, saj je vendar znano, da obstoji ta naredba še

le par let in da dotični dijaki so še le v 3 razredu gimnazij, ne pa na vseučilišču. Če je torej res, da se pri-tožujejo profesorji graške in dunajske univerze, da Kranjski dijaki ne znajo zadosti nemščine, pripisovati je to pač še starej nemčevalnej sistemi, ne pa uvedbi slov. jezika v nižih razredih gimnazije.

Kar pa se tiče opazek, da se na Koroškem, Štajerskem in Primorskem šolske oblasti izrekajo proti tem naredbam, treba je pred vsem vedeti, da uradniki tako plešejo, kakor jim od zgoraj piskajo in da večina teh uradnikov niti ni zmožna dotičnih deželnih jezikov. Edini merodajni činitelj je ljudstvo in so njega zastopniki, in ta činitelj terja narodni jezik v šolah, vlada pa tega prvega činitelja ne sme na noben način prezirati.

Poročevalec Jireček se je tudi popolnoma zlagal s Tonkljem, kar je dokaz, da bodo vsi slovanski poslanci v drž. zboru podpirali težnje Slovencev.

Ali reči se mora, da je imel minister Conrad jako nesrečen dan, ko je govoril o kranjskih dijakih na univerzah ter s tem prejasno odkril, da se ne more izviti iz predsodkov proti Slovincem. Da prav slovenski dijaki znajo boljše nemščino, nego marsikateri nemškega rodu, to je uže davno znano in pripoznano na Dunaji in v Gradcu: A Kraner und noch Aner, aber deutsch kanner. Dr. Tonkljev odgovor je sicer oster, ali zaslužen v popolnej meri. — Da more minister tako brez vsake podlage zanikati našemu narodu najsvetejše pravice, to je založno, in uprav zato moramo

PODLISTEK.

Viktorica.

(Odlomek iz »Babice«.)

(Dalje.)

«Kako pregrešne besede, to je peklen-ska napast! Kateremu človeku bi take besede na misel prišle! — Nesrečna deklica, kaj si mislila, da si mi verovala! tožila je kuma.

«Bog, kako ne bi verovali njemu, kateri vam pravi, da vas ljubi!»

«Le prazne marnje, nič družega, le golo sleparstvo! Hoče te prevariti.»

«Tudi jaz sem mu to rekla, ali on je na Boga in svojo dušo prisegel, da me je uže ljubil, ko me je prvič videl in da me samo za to ni ogovoril in tega ne povedal, ker me ni hotel priklenoti na nesrečno svojo osodo, katera ga povsodi proganja in mu ne pušča sreče uživati. Ah, jaz več ne vem, kaj mi je vse povedal, uže to me je do solz ganilo. Vse sem mu verovala, rekla mu, da sem se ga bala, da sem se iz samega strahu zaročila; povedala sem se mu, da nosim na srcu škapulir, in ko ga je zahteval, dala sem mu ga», reče Viktorica.

«Ah, ti moj Odrašenik, žalovala je kovačica. »ona mu dá stvar, katero je ogrela na svojem srci! Uže si v njegovej oblasti, Bog ti iz njegovih krepiljev ne pomore, čisto te je očaral.»

«On je rekel, da so ti čari — ljubezen; naj nič družega ne verujem», odgovori Viktorica.

«O, o ljubezen; jaz bi mu povedala, kaj je ljubezen; ali zdaj je vse zastoj, kaj si vendar storila! To je pravi volkodlak; zdaj ti bode kri iz telesa pil, in ko ti vso izpije, zadavi te, in tvoja duša se po smrti ne bo imela miru in pokoja. In kaka sreča te je čakala!»

Viktorica se je kuminih besed prestrašila, pa kmalu zopet rekla: «Zdaj je vse zastoj, jaz pojdem za njim, in ako bi me v pekel peljal. Vse je zastoj. Pokrite me; mrazi me!», reče po kratkem molku.

Kuma je navallila na njo odeje, kolikor je bilo, ali Viktorico je vedno mraz tresel i nobene besede ni več izpregovorila.

Kovačica je imela Viktorico prav rada, in dasi se je na njo raztogovila, da je dala škapulir od sebe, vendar se jej je zelo smilila deklica, o kateri je menila, da je izgubljena. Od vsega čuga, kar jej je Viktorica povedala, ni nikomur nič razodela.

Viktorica je ležala od tega dne kakor mrtva. Ni govorila, le bi-la je v vročnici nerazumljive besede, zant-vala ni ničesar, pazila ni na nikogar. Kovačica se ni ganola od nje in vso svojo umetnost poskušala, da bi deklici pomogla. Pa vse zastoj; roditelja sta bila vsak dan žalostnejša in ženin je vsak dan otožnejši od njenočil. Kovačica je odmajevala z glavo in si mislila: «To ni samo ob sebi; kako bi moglo biti, da jej ne bi pomagala nobena reč, katere so tolikim pomagale. Vojak jo je očaral, to je to!» — Take misli je imela po dnevi in po noči, in ako je po naključju jedenkrat po noči pogledala skozi okno in videla na vrtu zagrnjenega moža, kateremu so proti njej obrnena oči svetlele, kakor živo oglje — ona vsaj se je na to rotila

— bila je prepričana, da je resnična njena misel.

Imela je tedaj veliko veselje, ko je necega dne Mikeš novico domov prinesel, da so dobili lovci ukaz da odrinejo. «Zastran mene naj vsi tukaj ostanejo, da pa ta oti-de, ljubše mi je, nego da mi kdo sto zlatov podari. Tega nam je vrag na vrat prinesel. Meni se vse zdi, kar je pri nas, da Viktorica ni, kar je bila, in da jo je vendar le očaral!» rekel je oča, in mati in kovačica sta mu pritrdili. Ali kovačica je upala, da se obrne vse na dobro, ker je vragova moč odvrnena.

Vojaki so odšli. To noč je bilo Viktorici tako hudo, da je hotela kovačica po izpovednika poslati; ali proti jutru jej je odleglo in nekoliko dni potem je iz postelje vstala. Kovačica sama je okrevanje pripisovala temu, da se je Viktorica vragove moči iznebila, vendar je rada slišala, ko so lj dje govorili: «Ta kovačica, to je umetnica, ako nje ne bi bilo, ne bi več trave tlačila Viktorica.» In ko je to tako povsodi slišala, verovala je naposled uže sama, da je res deklico otela.

Ali ni bi bilo še vse dobljeno. Viktorica je bila sicer uže po konci, hodila je tudi uže na dvor, ali vsacemu se je zrela vsa promenjena. Kar nič več ni govorila in nihče jej ni bil več mari, oči so jej zatamnele. Kovačica pa je tožila vse, to uže mine i ni se jej več zdelo potrebno, bdeti pri njej; sestra Marija je zopet z njo spala v spalnici, kakor poprej.

Prvo noč, ko sta bili deklici sami, sela je Marija k Viktorici na posteljo in vprašala jo z ljubeznjivo besedo — bila je jako dobra duša — zakaj je tako čudna in ali

kaj progresa? Viktorica se je va-njo ozrla, ali odgovorila ni nič.

«Vidiš, Viktorica, jaz bi ti rada nekaj povedala, ali bojim se, da bodeš huta.»

Viktorica je odmajala z glavo in rekla:

«Le povej, Marija!»

«Ni v čer, predno so vojaci odšli, začela je Marija; jedva je to izgovorila, popala jo je Viktorica za roko i naglo vprašala: «Vojaci so odšli? kam?»

«O šli so, kam — tega ne vem.»

«Hvala Bogu!» vzdahne Viktorica in leže v posteljo.

«Poslušaj, Viktorica, pa ne jezi se na-me; jaz vem, da nisi mogla trpeti črnega vojaka in da mi zameriš, da sem z njim govorila.»

«Ti si z njim govorila?» naglo zopet vpraša Viktorica in vstane.

«I nu, kako pa sem mu mogla odreči, ker me je tako lepo prosil; ali kar ozrla se nisem va-nj, jaz pa sem vselej utekla, dokler me ni na vrtu zatekel. Dajal mi je neke korene in prosil, da bi jih tebi kuhala, da ti pomorejo; jaz pa sem mu rekla, da nič od njega ne vzamem, bala sem se, da ti ne dá cepetca. Ko pa nisem nikakor hotela vzeti korena, rekel je: «Teda mi stori vsaj to dobroto in poroči Viktorico, da odidem, pa nikdar ne pozabim teza, kar sem obečal; naj tudi ona ne pozabi, da se bova zopet videla!» To sem mu pritrdila, in zdaj ti to poročam. «Ali nič se ne boj, saj on več ne pride in imela bod š mir,» reče Marija.

«Dobro, Marija, dobro, ti si pridna; lepo si poročila. Idi zdaj spat, idi!» reče na to Viktorica in jej pogladi okrogla ramena. Marija jej uravna vzglavje, želi lahko noč in leže. (Dalje prih.)

slovenskim poslancem le čestitati, da so vkrenoli pot, katera je edino prava nasproti možem, ki se zdrzevajo tako brezobzirno odgovarjati na naše opravičene prošnje. — Odgovor ministrov dr. Tonkliču le še bolj opravičuje postopanje naših poslancev. Najbrže, da se zopet poravnata rapor mej vlado in slovenskimi poslanci; ali mogoče je, da pride celo do krize, in da kakšen minister odskoči; ali Slovenci morajo za zdaj doseči saj one skromne terjatve svojih pravic, za katere se je uže dvakrat potegnola večina drž. zbora. Mi se nadejamo torej, da zadnje odločno postopanje naših poslancev, katerim mi nismo hoteli nikoli dajati posebnih svetov, ker smo bili prepričani, da bodo postopali, kadar pride čas za to, — vendar uže Slovencem prinese to, česar največ žele in potrebujejo: ozbiljno uvedbo materinščine v šole in urade.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Mej večino državnega zbora in vlado so se strune tako napele, da lahko katera počti, desnica je sploh nezadovoljna z vlado, ker ta danih zagotovil ni spočila tako, kakor se je bilo nadejati. Posebno nezadovoljni pa so slovenski poslanci, ki v resnici niso dosegli nič, če tudi so se toliko trudili in vlado vseskozi podpirali. Hudo jih je razžalil v proračunskem odseku naučni minister, ki je izjavil, da so slovenske paralelke na ljubljanske gimnaziji le za poskušajo in da te rodé slab sad, kar pričajo vseučiliški profesorji v Gradcu, da slovenski dijaki iz Ljubljane ne znajo dovolj nemščine. Ta izjava je neki dr. Tonkliču kar pretresla in odgovoril je le to, da iz slovenskih paralelek še noben dijak ni prišel v Gradec, ker še ni tri leta, kar so bile ustanovljene. — Poroča se, da so slovenski poslanci podali posebno spomenico vladi, drugim poslancem na desnici pa naznanili, da si pridržé prosto glasovanje. Iz tega je umevno, zakaj se vladni predlogi o kongruji pali in zakaj se je poslanec Obreza, ki je bil vpisan kakor govornik za predlogo o pristojbinah, besedi odpovedal. Vlada mora tedaj kaj storiti, sicer zgubi večino.

Državnemu zboru je 10. t. m. vlada predložila načrt glede zavarovanja delavcev v primerljaji boleznih. Poslanec Tausche je predlagal, naj se uvede mestna pristojbina za vse z Ogorskega v Avstrijo dohajajoče pridelke. Minister poljedelstva je odgovoril na interpelacijo zastran nasajanja ameriških trt. Zakonski načrt zastran oproščenja koleka in olajšav pri izknjiževanju majhnih dolgov se je brez ugovora sprejel, kakor ga je promenila gosposka zbornica. Prav tako tudi pogodba glede varstva podmorskih kablov in vladni predlog glede pomnoženja kuprenega drobiža. Potem se je predlog o kongruji sprejela v tretjem čitanju. Nato je prišla na vrsto novela o pristojbinah. Prvi je govoril Kail proti noveli ter naglašal, da, nema poguma, da bi zanjo govoril, ker ljudstvu nalaga nova večja bremena in socializmu na desno in levo vrata odpira, nazadnje je naglašala, da se enakotežje v državnem gospodarstvu ne doseže, dokler bo vsaka stranka zbornice zase zahtevala olajšave. Poslanec Steudl je poudarjal, da bi bil izdajica rojstvenega svojega mesta, ako bi dovolil tako obremenjenje; on predlaga, naj bodo zapisniki javnih skladišč glede prodaje blaga prosti pristojbine in svari pred nadaljevanjem doseganje finančne politike. Poslanec Trojan je govoril za predlogo in opazil, da ima tudi on več želj k posameznim paragrafom, a te sproži pri podrobnej razpravi. Govornik je omenil, da so v predlogi tudi olajšave in da je iz finančnih ozirov potrebna. — Včeraj je bila zopet seja.

V odseku za vredbo rek v Galiciji je 10. t. m. poslanec Russ predlagal, naj se razprava o vredbi rek v Galiciji odloži in od vlade zahteva, da v prihodnjem zase-

danji predloži načrt, po katerem naj se reke vrede po vsej državi. Grof Taaffe pa se je odločno potezal za predlogo, rekel je, da se je o tej zadevi uže nekoliko storilo s zakonom, po katerem se vrejajo hudourniki. O potrebi vredbe rek v Galiciji pa ni nobene dvombe, ker povzročujejo toliko povodenj in zato je vlada dolžna, podpirati predlogo, kakor je to storila za Tirolsko; politiškega značaja, kakor se je vladi očitalo, pač taka predloga ne more imeti.

V proračunskem odseku se je odpovedal grof Clam, ki je bil izvoljen za generalnega poročevalca, temu poslu; odsek in vlada sta izrekla svoje obžalovanje zaradi tega ter mu izrekla priznanje zaradi njegove neutrudljivosti. Poslanec Matuš je bil potem izvoljen za glavnega govornika. Mej razpravo je naznanil minister za bogočastje, da ima glede vredbe judovskih verskih občin uže skoraj dovršeno zakonsko predlogo, katera se predloži, če ne uže zdaj, pa gotovo v prvem prihodnjem zasedanju. Potem se je izročila vladi prošnja finančne straže za enako plačo, kakoršna ima žandarmerija, da jo uvažaj in se vsaj nekoliko ozira nanjo toliko, kolikor je le mogoče.

V dunajskem mestnem svetlu je bil 9. t. m. zopet izvoljen županom dosedanji župan Uhl z 90 glasovi izmed 119.

Vnanje dežele.

Is Rima se poroča, da bo italijanska vlada od državnega zbora zahtevala dvajset milijonov lir kredita za ekspedicijo v ružeče morje. Državni zbor ta kredit gotovo dovoli, in če bo potreba, čemer se ne bo izogniti, tudi še več, ker Italijanom je greben tako vzrastel, da uže sanjajo o svetovni vladi starih Rimcev, če tudi se v sedanjem italijanskem rodu pretaka prav malo starorimske krvi, vsaj junaške ne! Tudi toliko pošteno so bili stari Rimljani, da so pri osvojitvah tujih dežel vsaj kak vzrok, če tudi je bil večkrat iz trte zvit, poiskali, da so vsaj na videz oteli čast, če so si kako deželo osvojili. In takrat so bili še časi robstva in malikovanja. A sedaj, ko imamo Kristovo vero, ko se toliko čisla svoboda, naglašna pravica; sedaj se Italija še za to ne briga in mnogo bolj nepošteno vede; ona pošilja brez vzroka roparske čete v tuje kraje, ker jej je pretesen italijanski čevljev. Takega počenjanja je uže navajena, nesla jej je dobiček, ali maščevalo se bode, ker to je greh, in greh kazni ne otide. Italija, katero je otel tuji meč, morala bi ponižna biti — napuh jo zopet trešči v propad.

Turška vlada je zopet v Rimu protestirala zoper to, da Italijani zasedajo pod turško oblastjo stoječe luke i mesta na ružečem morju; poslala je tudi tožbo egipčevskega kralja o tej zadevi vsem velevalstim.

V Parizu delajo delavci in socialisti vladi vedno večjo preglavico. Delalcev je mnogo brez dela in kruha, toraj je naravno, da so orodje socializma, ker pregovor pravi, da v sili — hudič muhe je. Če se tedaj delavci, ki nimajo kruha, družijo z socialisti, tedaj to ni nič nenaravnega. 10. t. m. je bila nekaka rabuka katero so povzročili taki ljudje; veliko razsajalcev je bilo sicer zaprtih, a to nič ne pomore, pri prvi priliki bodo zopet, i z njimi tudi drugi še hujske razsajali i to se bode ponavljalo v vedno raztočej množini, tako sicer, da se uname revolucija, če vlada in francoski državni zbor ne najdeta zdravila za to zelo nalezljivo in hudo bolezen.

V Parizu je 11. t. m. preiskavala policija stanovanja anarhistov i necega avstrijskega anarhista zaprla.

V Sudan pošilja angleška vlada v vsej naglici vojakov, kolikor more, da se tam reši angleška čast, ker zelo se je bati, da Mahdi polagoma ugonobi vso angleško vojsko. — Wilson i njegovi vojaki, ki so si po razbitju parnikov varstva iskali na otoku Šabluka, bili so srečno oteti, parnik «Lord Beesford» jih je pripeljal srečno v Korti; Mahdijevi vojaki so mej potjo na parnik streljali, vendar se je parnik otel, če tudi je bil v veliki nevarnosti.

Zadnje novice iz Sudana potrjujejo, da je Gordon mrtev. Beguni iz Kartuma

namreč pripovedujejo: Ko je 26. januarja Faragh paša sovražniku vrata odprl, zapustil je Gordon naglo svojo palačo, da pozvé, kaj pomenja gibanje v mestu, a bil je na pragu v vrat zaboden. Bili so tudi vsi njegovi vojaki posekani, in celo ženam in otrokom se ni prizaneslo. Vsled te dogodbe je angleška vlada primorana maščevati se ter si Sudan podvreči. Tega ne zahteva le angleška čast, temuž tudi državna potreba, ker sicer bi se ves muhamedanski svet Angležem uprl.

DOPISI.

Iz lokavske okolice na Krasu, 9. svečana. — Ker je bilo lepo vreme na praznik sv. Štefana, šel sem v bližino prijetno vas «Lokev» zaradi nekkih opravkov.

Ob 9. uri v jutro dospem v vas, ko je veliki zvon v zvoniku vabil k sv. maši. Več ljudi iz bližnjih vasi je prišlo v Lovkev k sv. maši, ker so zvedeli, da je tamošnji učitelj privabil precejšno število pevcev, (večina mladeničev), ter jih vsak večer neutrudljivo podučeval skupno s prejšnjimi pevci. Ko stopim k mojim prijateljem v prostorno in lepo odlično cerkev, donele so uže velečastno orgle in petje je bilo res izvrstno. Najbolj veličastno pa se je razlegal po cerkvi «Benediktus» (Blagoslovljen, kateri pride v imenu Gospodovem). Ganljivo je bilo slišati krepko doneče glasove domačih pevcev. Za tako petje gre vsa čast in hvala tamošnjemu g. učitelju in pevovodju I. Lebanu, ker skrbi za podučevanje lepega cerkvenega petja.

Pozneje sem prišel neko nedeljo po sv. Treh kraljih zopet v to vas in bil tudi tam pri sv. maši, pa petje je bilo dosti slabše od onega v božičnih praznikih. Na prašanje, zakaj ni več tako izvrstnega petja, odgovorili so mi nekateri, da so se stari pevci z novimi, tako rekoč, na tihem sprli, češ, da lahko oni sami petje opravljajo, in one beliče od cerkve sv. Mihaela tudi sami služijo.

Rad bi vprašal stare pevce, ali mislijo oni biti do sodnega dne na koru? Polagal bi lokavskim starim pevcem na srce, naj se zedinijo z novimi, da bi vsi skupaj in zmiraj boljše poveljevali službo božjo, kakor minole božične praznike, z lepo ubranim in vežbanim petjem.

Narodovič.

Iz koperskega okraja, 8. febr.

(Veseliča v Dekanih 1. febr.) — Draga Edinost! Kakor ti je znano, cenjeni bralce, prvi dan tega meseca ni bil nič kaj prida za izlete. Dasitudi je ves dan iz temnih oblakov škropilo, vendar se nas je zbralo toliko, da smo lahko zapeli narodno «Mi smo štirje —» in hajdi proti precej oddaljeni vasi Dekani. Ko smo se pripeljali do zaželenega cilja, stopimo po kratkem odmoru v lično nalishpano dvorano gosp. Grižon-2. Tu je bilo precejšno število občinstva. Godba je zaigrala Jenkov vsem Slovanom priljubljeni «Naprej». Gospod J. Piciga je zbrano občinstvo vladno pozdravil in opomnil napredka tužne Istre, katero hočejo Italijani Slovincem in Hrvatom kar požreti, da bi mogli po tem reči, da je italijanska zemlja. Za pozdravom se je vrstilo petje, godba, o kateri moram reči, da v malo letih se je tako izurila, da jej malo katera kmečka godba tekmuje, kar se da soditi po igranej Ricci-jevci «Cavatini» iz opere «Scaramucija» in «Što čutiš od Jenkot-a», katerega je omenjena godba izvrstno igrala. Igra: «Pol vina, pol vode» so igrali in igralke izvrstno, a vendar nekoliko prehitro in gospici tudi pretiho izgovarjale, kar rad sam priznavam, da je teško boljše jim igrati, ker so vsi sodelujoči od Dekani odaljani tako, da ni mogoče imeti več poskušanj. Po igri je bilo precej živahno srečanje, in po je neje uri odmora: «Ples» do jutra. Poslovili smo se z nado, da se še večkrat vidimo v prijaznej vasi Dekani. Živeli Dekanci! Kruhov.

Iz Kubele, 9. febr. — Predpustni čas, čas razveseljavanja sploh, mora majka Slava še posebno imenovati svojo veselo dobo, ker prav v tem času razne čitalnice in narodna društva mej milim slovenskim narodom z svojimi «Besedami» in «Veselicami» vzbujajo narodni čut, kolikor ni jedno drugo dobo v letu ne. Naš narod ima dosti rev in težav, in še posebno v Istri mu pot življenja ni z rožicami postlana. Kópica podvezetih in prvezetih lahoničev v kakem mestecu zdrzeva se gospodariti krotkim in preponižnim Slovanom kar vsega okraja, izžema jih materijelno, kviri moralno in zraven jih še zasmehuje, imenuje jih zaničljivo sužnje (šlave), in istrski Slovani so ponižno trpeli vse to, ker niso poznali sami sebe, ne svojih pravic, ne svoje moči, ne svoje veljave. — Trpeli so dolgo, predolge; a počeli so se zavajati; z Gorazdom smejo reči «Mi vstajamo»; zbirajo se v čitalniške družbe, z nedolžnimi in duha oživljajo-

čimi veseliciami osladjujejo si življenje, podučnim branjem in govori bistré si um, navovarjanjem podbujujejo drug drugega, navduševanjem hrabré si srca, sezaje si v krepke desnice ključje si: «Ne u tajmo se!»

Zato rodoljubi tako toplo priporočajo snovanje čitalnic tam, kder jih še ni, in zato vsakemu rodoljubi srce vskipi od radosti, ko sliši, da se je k neštetim čitalnicam pridružila nova sestrice, novo narodno ognjišče, ki bo ogrevalo otrpnele ule slovenskega telesa, užigaje v srcih slovenskih gorečo ljubezen do svojega doma. Tako novo narodno ognjišče se je ustanovilo pred nekoliko časom v Kubele, in včeraj se je na njem prvi užgal domoljublj ogenj. Priredila je kubeleška čitalnica prvo svojo besedo. Ojbor je skromno omenil, da bo to le mala beseda, nekaj poskus, nekako vežbanje moči, ki dozdej še niso nikdar javno nastopile. A recimo naravnost, beseda ni bila le besediča, temuž prava pravcata Beseda, — ne le poskušnja ali vežbanje, temuž dovršena narodna predstava, kolikor se namreč z ozirom na krajne razmere sme zahtevati. Podobe našega presvitlega cesarja, cesarjeviča in cesarjevičine, napis: Dobro došli Slava Slovincem, krasili so dvorano, polno občinstva iz domačega kraja, ki je pazljivo poslušalo navdušene govore in krasne pesmi. Skoraj vse točke programa so izvršili prosti Kubeleci sami, — in to prav dobro, slišal se je splošen glas mej poslušalci, da se kaj takega nismo nadejali. Razven nekoliko gostov iz sosednih župnij in našega ljubljanskega deželnega poslanca, pozdravljenega z burnimi živio-klici, bili so tudi poslušalci domači ljudje prosti kmetje, ki so prav iz predstave dejansko uvideli, da slovenski km-t ni tako zabiti, kakor si ga lahoničji domišljajo, ampak da je bistre glave, ki se hitro in dobro nauči prepevati lepe pesmi in nastopiti kot javen govornik.

Prvi govornik je pozdravil Kubelece in jim toplo priporočal, naj se mnogotevilno oklenejo svoje čitalnice, kateri si bodo razsvetljevali um, blažili srce, gojili domoljubje, da bodo zmiraj bolj svoji na svojih tleh, ne pa podlaga tujčevj peti. Kakor nekako pritrdjenje je zadonel Vilharjev «Ne udajmo se!» Zatem je A. Mihec deklamiral Gorazdov «Mi vstajamo», tako navdušeno, da je moral ponoviti vso točko. In zopet se oglašil močni pevski zbor z veličastno Zajčev «Bože živi!» A. Skrgat je v lepo zloženem govoru unemal poslušalce za narodno reč, ker nismo mal... šč... ampak čvrsti sinovi slavne majke Slave, utje velikega naroda slovenskega razprostrtega od Triglava čez vrhe Balkana, od našega jadranskega do ruskega ledenega morja. «Mornarja» je prepeval precizno z obširnim sornjem in lepodonečim baritonom g. P. in zopet je nastopil prost Kubelec, mlad dečko I. Doriš, in ganljivo deklamiral Gregorčičev «Po bitvi». Potem je prišla na vrsto pesem «Kviško bratje!» in tombola. Vse priznanje ojbora, pesebna pohvala pevcem in pevovodju, — a čitalnici — živil cvetih napredju!

Planina, 8. februvarja. — (Dobrodela zabava). — Uže je minola skoraj večnost, kar nisem v cenjeni, nam tolikanj preljubljeni list ničesa pisal; v črniniku se mi je napravila goščava — in rija se je polastila peresa, da še niti praskati ni hotelo. I tudi kaj bil bi poročal, saj je vesoljni svet pisaril, da je sneg, a le vedni sneg, in da je ta nesrečni sneg bel, a ne črn. Tako so se vsakdanje mi-li sukale in poročale, kakor je velika kroglja — zemlja — z nami plesala.

Da se pa predpustom sliši beseda «ples», tedaj je v istini dovolj — akopram ga vselej godba ne provzročuje.

Plesali smo, a na godbo; to se je v tem nesvetem predpustu pa tako le godilo:

Dne 7. t. m. so napravile mlade, vročekrvne moči — unetje je celo leu nekoliko zamrznjenih Planincev stajal, — večerno zabavo. Ni bilo uže mnogo let tako prijaznega in zabavnega večera.

V gostilni najprijetnišega Slovence, gosp. Antona Lavriča, sešlo se je nas jako lepo število domačinov različnega stanu, in tudi drage nam goste smo mej saboj imeli. Stopivši v sobano iznenadilo je nas kaj veselo — gledati velikanski razloček vzunajne zimske narave in pustobe — koja je bila tu v prijazno pomlad spreminjena. Okolo zrcal, svetilnikov, — krasni zeleni venci s prekrasnimi cveticami; vse je bilo v dišavi; — bliščeča svitloba je dajala pa vsej tej krasoti nekojo blagotvorno toploto. Okolo duri, oken in na stenah polno temno zelenega smrečja. Bilo je kakor krasni rajski vrt — a tamkaj je menda Adamu i Evi angelj z gorecim mečem godel, — kako sta plesala, tega ne vem!

Pri nas je bilo, to se ve, vse drugače: Iz kotiča so doneli krepki glasovi izvrstne goibe, — sukalo se je mnogo spajenih v nežnem plesu. Mladost je praznovala svoj praznik Piletinši pa so gledali in v mislih zrla na nekdanje svoje srečne ure. Videl se je ves krog krasne

polovice, kaj je ta večer izkjučljivo le v milej slovenski kramljala.

Za plesom pride počitek in ta se porabi za preblagi namen. Prične se »šaljiva loterija«, koje čisti dohodek je namenjen za razne potrebe uboge šolske mladine. Smeha je bilo dovolj! Izvrstno so bili dobitki odbrani, da so obličja navzočih igralcev v nerazgljivej smešnej natlegnenosti cukala in oko radosti žarelo — a tudi solze so morale teči včasih nehote, kakor potok veselja, poleg predgorja obličja — »nos« — imenovano.

Radovedno smo zrlji, kaj hranijo zavitki, v kojih so bili dobitki; kajti vse je bilo varno zavito, da ni oko prezgodaj radovednosti zadostilo in da ni mrzab bolj čutiljivim dobitkom škodoval.

Kličejo se številke! Kaka radost! — tu dobi jeden in zopet drugi steklenico z lepo ravno barvano tekočino pod imenom »Echter Jamaika Rum«. — Varo odpraskajo pečatni vosek, potegnejo zamah in hitro do ust, dober požirek — a, za Bogal! — kakki obrzi! — Pokusi jeden, drugi, tretji; da, cela vrsta, a steklenice nočejo biti na noben način prazne. Pogledujejo se — in naposled gromoviti smeh — kajti pili so: — »češpljevo vodo«!

Lep zavitek hrani krasno škatljico, imela je trgovsko trdko »August Tschinkel & Söhne«, in nemški nazlov »Kandirte Früchte«. Srečnemu se uže sladke sline cedé; prav počasi odpiraje zagleda, da je dobil »5 suhin češpelj«!

Zopet velik — mehki zavoj. Ah! zdaj pa le počasi, da se kaj ne poškoduje, kajti jako lahko je. In res kupček se prevali znaten, in v papirji se papir prikaže, a niso stotaki, da celo več tisoč jih je — a žal, škarje so imele preveč pisa, — vse je razrezljano na majhne drobne koščke — drobiža je dovolj! a še ta nema veljave, kajti »slamnat papir« je!

Pride na vrsto dolgljat zavoj. Varo odviti hrani nekdanjega solnčnika »struplo in kosti« namreč samo držaj in železno brodje; svilo za preprego so pa sviloprejkje sprešli pozabili. Pravo »smrtno kosilo« jel pravcati »dežman« — »en miniature« —, suh kakor »ljublanski Korliček«, kadar svoja rebra pritegne in zre v zvezde ali v luno; manjka mu le »fraka« in »cilindra«!

Prikaže se velik zavitek, hrani ostanke »želodarja« a ne mislite kakega »mrčurja« ali »tajemajstra« — ne! papir je, zopet papir, in papir in zagleda se v sredi zelenega venca nekaj »mesenega«, viditi je nekako suho, — čudna žival je; luknasta in kosmata, in strmé opazuješ da je — »uhoh«. A ne isto, koje je sedaj po nemških časnikih in gledališčih navadno »Črnogorci« glavi krajšajo —, smeha grom zopet zadoni —, ko se prepričajo, da je kaj lepo, prikajeno uho »prašička«, kojega ljubi vsak narod, razen krvoločnega Turka.

V kottiču poleg mize stoji še jeden velikanski zavitek, visok kakor nekdanje čepeče »pruskih grenadirjev«, ali kakor bi krasil tako puško. Srečen, trikrat srečen, koji dohode tega velikana. A ni bilo nikogar, koji bi se bil zanj oglašil. Shranili so ga mej druge še ne oddane zavoje, kojih je bilo še mnogo. Prične se pa sedaj javna dražba te »dragocene« ostaline. Gospod nadučitelj Benedek je namjako smešno razkladal, kaj hranijo zavoji.

Pri dražbi dobi nekaj gospod omenjeni zavitek za 1 gld. 10 kr. Sedaj pa radovednost pričujočih; vse se okolo njega gnjeje. Pretrga zavitek, papir pade in — vidi se — — — »nova brezova metla«! Zopet krohoh, da odmeva od sten. A dotičnemu ni bilo nič žal, pomagaj se je na ves glas smijati, ter dobrovoljno še večjo svoto k blagemu podvzetju daroval. A vendar gorje njemu, ako bo moral kedaj za svojo hišno rabo metle po tej ceni kupovati!

Ali mož, koji je bil stvarnik te »brezove«, gotovo točil bi grenke solze, ako bi bil videl, kako ceno ima tukaj njegova —, navadno za prav nisko ceno prodana — metla. Moral jih bude tudi v belih zavitkih prodajati. Morebiti se mu posreči!

(Dalje prih.)

Domače in razne vesti.

Mestni svetovalec Živic in večina mestnega zbora. V tretjej seji t. l. tržaškega svetovalstva na 6. dan februvarja se je mej drugim obravnavalo o prošnji posestnikov tržaške okolice, naj se odpravi taksa 50 soldov na leto za pašnjo vsake govedu na občinskih pašnikih, katera je bila po sklepu mestnega zbora v seji 29. maja t. l. položena. Odbor za trgovino, obrt i kmetištvo, kateremu je bila prošnja v pretres izročena, predlagal je, naj se prošnja odbije i preide na dnevni red, opiraje se na to, da po §. 79 mestnega štatuta noben občinar nema uleđi od občinskega premoženja več dobička, nego ga potrebuje; da se znesek te takse določi za občene potrebe kmetijstva, v prvej vrsti za črednike; da tako otroci ne bodo zadržani šole obiskovati, i da se

ne spašijo, ker fantiči i deklice se ne bodo na paši shajali.

Mestni svetovalec Živic je na to poprijel besedo i govoril:

Nisem pričakoval takšnega sklepa od čest. odbora, posebno za to ne, ker naložena taksa nema nobene splošne važnosti, pa je vendar taista, kateri bi jo morali plačevati, močno vznemirila i jim je dosti težavna. Nisem pri nobeni priložnosti rekel, da ta naklad ni občutljiv kmetom, kakor je rečeno v odborovem poročilu, ampak tudi taistokrat sem trdil, da se bo teško plačavala. Vznemirjenje posestnikov je po mojem mnenju opravičeno, posebno v vaseh, v katerih pašniki niso vlastnina tržaške občine, ampak so vknjiženi na vasi. Ker te vasi niso ustavljene v občine i nema jo občinskega zastopa, zato so pašniki lastnina posameznih vaščanov, ali kakor bi se moglo ređi, vaških konsorcij. oni so tedaj privatno premoženje, v katere so občina ne sme vtiikati i ne more za njih uživanje davkov naložiti.

Taksa je tudi nepostavna, ker mestni štatut pravi prav določno, da vsi sklepi, kar se tiče kmetijstva, imajo se vršiti v deželnem zboru; (regolamento provinciale §. 19. Quali affari provinciali si dichiarano: I. tutte le disposizioni riguardanti: f. Agricoltura itd. Vse kmetijske zadeve spadajo v področje dež. zbora); naložba takse pa je bila sklenena v mestnem zboru.

Menim, da tudi §. 79. mestnega štatuta je slabo razlagan, ker z razlaganjem se je do tega prišlo, da se imajo razna imetja poravnati. (V referatu je pisano: Il pagamento di un annuo canone per ogni capo d'animale si manifesta per tanto siccome un ristabilimento dell'equilibrio fra i vari gradi di fortuna ita. To plačilo zjednačuje razlike v premoženju). Zdi se mi, da to je princip komunizma, za kateri ni še prišel čas.

Tu so pravni uzroki, po katerih naklad ni opravičen. Kar se tiče šole, moram povedati, da ni odvisna od črednikov, ampak samo od učiteljev. Kder ti znajo podučevati tako, da otroci do šole ljubizen dobe i kder se stariši prepričajo, da se njih otroci kaj uče, tam je šola dobro obiskovana; kder pa tega ni, tam je šola prazna, naj ima vaš črednika ali ne. To nam skušnija tudi v okolici dokazuje, ker v vaseh, kder črednika nima, pa imajo dobrega učitelja, otroci pridno i šolo hodijo; kder je pa slabši učitelj, tam jo zanemarjajo, če tudi ima vas črednika.

Na to vstane čest. svetovalec Raf. Luzatto, ponavlja, kar je v referatu uže rečeno bilo, ne da bi ugovor Živica ovrge; lehoče dokazati veliko korist, katero bi taksa kmetom donala, kadar bodo črednika imeli.

Živic mu odgovori, da ne more s tem spoznati koristi za kmete, ker oni si znajo boljše črednika poskrbeti sami, nego gospodje iz mesta i bolj v cano, ker ako bo ta z mestne blagajnice plačilo dobival, čutil se bo kakor mestni uradnik in se bo bolj visoko nosil in več tirjal. Kmetom ne bo tedaj dobička in občina Tist pri tem družega ne zadobi, nego da bo črednikom za kasirja.

Živica je podpiral edini naš poslanec Nadlišek, in zato ni mogel nič opraviti.

Štipendiji. Razpisane so tri štipendije po 150 f. za učence navtične in trgovinske akademije. Jedna zajejnega, ki je dovršil državno šolo za inženirje. Je ina in sicer po 300 f. za onega, ki je z dobrim vspehom končal trgovinsko šolo in želi še nadalje izobražiti se v kupčijskih rečeh po inozemstvu.

Vojaški nabori. Po sporočilu od 26. januarja t. l. se še od tukajšnjega magistrata naznanja, da se bude o prošnjah oproščencev obravnavalo v 2. dan marcija t. l. na magistratu. Vojaški nabori istih, ki so rojeni 1865. 1864. in 1863. za Trst bodo v 3. 4. 5. 6. 7. in 9. dan marcija t. l. v mornarskeji vojašnici ulica Lazzaretto vecchio. K naboru pripuščeni bodo samo isti, ki imajo svoje izkaznice. Pazilo se bude na red najstrožje. Vsi isti, ki še niso dobili pozivnic k naboru, naj se na magistratu oglašijo pri I. sekciji. Klicali se bodo po številkah in sicer I. razred (1865) od št. 1.—290. v 3. dan marcija od 291. do konca pa v 4. dan marcija, II. razred (1864.) od št. 1.—290. v 5. dan marcija, od 291. naprej pa v 6. dan marcija, III. razred (1863.) od št. 1.—350. v 7. dan marcija in ostanek v 9. dan marcija.

Tržaški Sokol. bude imel na pustni terek (17. februvarja) plesno zabavo v dvorani »Slovenske čitalnice«. Začetek ob 10 uri zvečer. Gospodje člani, kateri želijo vpeljati goste, naj se obrnejo na g. Jakob Klemenc-a, Via Sant. Antonio, št. 1., ali g. Ivan Valenčič-a, Via nuova, št. 39., kjer se bodo vstopnice za nečlane.

Tržaške novosti:
Corso je bil na debeli četrtek jako slabo obiskan; še 40 voz ni bilo. Vsako leto slabše, tako da menda ščasoma vse zgine.
Zginol je Felice Flore, ulica della Teza 461 vže pred osmimi dnevi. Pravijo, da se mu je pamet zmešala in bil radi tega brez dela.

Samomor. Včeraj zjutraj je skočila skozi okno 2. nadstropja hiše št. 13 ulica Corsia Stadion 58 letna udova C. C., Grkinja, ki je bila blazna, baš v onem trenutku, ko jo je služkinja malo pazila. Nesrečnica je bila precej mrtva.

Predčeraujem se našli v morju človeško truplo, ki je plavalo pod krmilom ladje »Auftrite«. Ko so ga potem ogledovali spoznali so, da je to neki nemški mornar, ki je zmanjkal uže pred 20 dni. Pravijo, da se je isti večer preveč napil in v pijanosti zgrešil pot, ter padel v morje, kder je našel svoj konec.

Ogenj je nastal v hiši št. 20 v II nadstropji v ulici Capitelli po neprevidnem ravnanji z petroljovo svetilnico. K sreči so ogenj o pravem času pogasili.

Policijsko. V kavarni »alla Costanza« so vtoker zvečer ukrali 4 biljar-dove kroglice in več obleke. Pravijo, da je to stvar ukral nek obiskovalec, ki se je hotel dati zapreti, ko so šli uže vsi spat. — Zastonj je hotel piti v starem mestu v gostilni »alle tre Porte« nek angleški mornar z imenom Guido E. Povžil je vsega vkup za f. 180 kr., ali predno jo je hotel popihati, dobitela ga je roka javne straže. — V gostilni »al Cittadino« v ulici Riborgo je nek 38 let stari delalec Peter P. iz Šibenika hotel razsajati. — Gospodar Vilhelm A. ga je spravil pri vratih ven. Pri tej priki je gospodarja malo ranił z nožem v trebuh. Napastnika so javne straže peljale v varstvo. — Fakin Valentin S. in Anton F. ter nek mesar Lovro S. iz Trsta, so bili od javne straže v ul. Scuole Israelitiche prijeti radi tepeža. — Nesramen tat je nek 29. letni fakin Nikolaj A. iz Trsta, ki je hotel ukrasti z nekega voza na Korzu škatljo in sicer popoludne ob 4 uri. Zasačili so ga in peljali v zapor. — Uror Janez P. 39. let star, dobil je neko uro v vrednosti 12 f. v popravo. Uro je zapravil in sedaj so ga deli pod ključ.

Izpred porotne sodnje. Joakin Bellante, italijanski podanik, bil je kriv spoznan zločina ponarejanja denara in obsojen na 7 mesev težke ječe, potem pa na izgnanstvo. — Dva fakina, Ernest Riosa in Jožef Saghina, oba še mlada Tržačana bila sta zatožena, da sta se vdeležila velike tatvine, zaradi katere je bil nek Jožef Godina na 3 in pol leta težke ječe, in k ljubju temu, da so priče izrekle, da so vdele omenjena dva vedno skupaj z Godino, in da je Riosa celó ponujal na prodaj več reči vkradenih na rovaš Godini, sta oba zatožena trdovratno tajila in trdila, da niti ne poznate Godine, vsled cesar sta bila po porotnikih spoznana nekriiva in spuščena iz ječe. Čudna tudi ta.

Vabilo k veselici, katero napravi »Narodno bralno društvo« v Orehku v nedeljo 15. februvarja 1885. v prostorih g. J. Premrov-a. Spored: Govori, petje, deklaracije, igra in ples. Začetek ob 7. uri zvečer. Ustopnina za ude 20 kr., za neude 30 kr., z rodbino po 20 kr. več. — Ustop k plesu po 40 kr. od plesalca. Ustop je dovoljen samo povabljenim. K tej veselici vabi najljubneje. O izbor.

Vabilo k Maškardi, katero napravi čitalnica v Jurški Bistrici v nedeljo 15. februvarja 1885. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Ustopnina za ude 40 kr., z rodbino 60 kr., za neude 80 kr., z rodbino 1 gld. Ustopnina za posamezne maske 20 kr. K obilni udeležbi najljubneje vabi. Odbor.

Vabilo k veselici, koju priredi Čitalnica v Donni dne 15. februvarja 1885 ob 6 uri zvečer Spored: 1. Danes tukaj — (zbor) Kocijančič 2. Deklamacija: Dražba — Gregorič 3. Pred slovesom — (poučhor) Gebić 4. Deklamacija: Granicar — Cegnar 5. Izpoved — (zbor) Kocijančič 6. Iza. Bob iz Kranja. 7. Sokolska — (zbor) Foerster 8. Tombola na 4 dobitke. Ustopnina 20 kr. Sedež 10 kr. Kartela 10 kr. K obilnej udeležbi vabi Obor.

Vremensko prorokovanje. Mathieu de la D'ome prorokuje za mesec februvar tako-le vreme: O 1. do 6. po vsej Evropi slabo vreme, mraz, burja, deževje, sneg. Lepo vreme od 6. do 15. v srednji Evropi, ali sneg in hudo zimo na severu. Lepo vreme po vsej Evropi od 15. do 22. t. m. Na morju pa hute nevihte, jadransko morje jako viharno. — Spremenljivo vreme od 22. t. m. do 1. februvarja, močni vetrovi. S kratka: Slabo vreme od 1. do 6., lepo od 6. do 15., še lepše od 15. do 22.; slabše vreme deževje in vetrovi od 22. do konca t. m.

Tržao poročilo.

Kava — mlahova kupčija, vsled česar se cene zopet pomikajo nazaj. Prodalo se je te dne 1000 vreč kave Rio po fr. 4850 do f. 62. 1000 vreč Santos po f. 51 do 60.
Sladkor. — Srednja kupčija; ali odločna tendenca za više cene. Prodalo se je 4000 vreč sladkorja po f. 1850 do 2150.
Sadje — močno prašanje po pomerančah in limonh. — Danes stanjejo pomeranče in limoni f. 3 do 6, mandlji f. 74 do 78,

fiže v venci f. 17, rožič: I. vrste f. 6 do 650, opaša f. 11 do 14, cvebe navadne f. 10 do 13, Elemé f. 16 do 30, Sultanina f. 18 do 36.

Olje — jedilno najfinejše Corfu f. 56, navadno f. 42 do 48, namizno f. 70 do 104.

Petrolje — stalno na f. 950.

Domači pridelki. — fižol rudeči f. 16.50, bohinec f. 11.50, koks f. 12.50; maslo malo iskano, cena slaba; prodalo se je nekoliko masla štajerskega I. vrste po f. 84 do 86.

Žito — popolnoma zanemarjeno, nobene prodaje, cene slabe.

Les — še precej obratjan.
Seno — dobro konjsko f. 1.40 do 1.70.

Borsno poročilo.

Zainji dni je bila borsa bolj mlahova; kurzi državnih papirjev pa so pri vsem tem vzdržani.

Dunajska Bors
 dne 15. januarja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	83 gld 30 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	84 » — »
Zlata renta	106 » 55 »
5% avst. renta	99 » 05 »
Deince narodne banke	865 » — »
Kreditne deince	303 » 50 »
London 10 lir sterlin	123 » 90 »
Napoleon	9 » 77 1/2 »
C. kr. cekini	5 » 80 »
100 državnih mark	60 » 35 »

Sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam po tem potu, da mi je v četrtek, 12 t. m umrl 5letni sinček

VIKTOR.
 Trst, 14. februvarja 1885.
 Viktor Dolenc.

Podpisani si čestita, naznanjati slavnemu občinstvu, da je odprl v soboto 14. t. m. **gostilno** v Via **Sorgente št. 5;** točil bude dobra istrska vina po primerno nizkej ceni; preskrbljen je z izvrstno kuhinjo, postrežba je dobra in točna. Pripročam se vsim prijateljem in znancem, da me se svojim pohodom počaste.

Anton Lulik,
 gostilničar.

V obče dobro!
 Mesnica
S. TRAVAN - A
 trg sv. Jakoba št. 114. Prodaja mesa prve vrste
 a 40, 48 kr. sprednji kos,
 a 60 — kr. zadnji kos,
 Ker se na trgu sv. Jakoba plačuje manjši duc se me-o lahko po tej ceni prodaje.

1884.
razstava v Kalkuti
 (diploma s kolajno).
VLAHOV
 lek odobren po c. kr. vladi, priporočen od zdravniških strokovnjakov, patentovan od zjedinjnih držav Ameriških.
 Dosežni uspeh: vsakoršna nerazpoložnost, neprevajljivost kolika, gljste, krvavica, (hemoroid c), povračiljive mrzlice, vodenica pranic, lno t. slabost, čiščenje krvi. Čisti polagama in okrepuje zdravje. — Z vsako staklenico vred dobi se tudi navod, kako se ima rabiti lek.
Pozor proti ponarejenju!
 Da bi dobivanje leka olajšal zalaga ž njim izdelovatelj vse kavave, miodnjnice, sladčarije in likerije v glavnih mestih po celem svetu 31-48
Tvornica: Romano Vlahov v Šibeniku Glavna zaloga v Trstu ulica S. Lazzaro št. 1

NB. Pozor proti ponarejenju.
 NB. Pozor proti ponarejenju.

Agencija za posredovanje
u službah i kod stanovanja

E. GEROMINI-JA

priskrbuje službe svake vrste u Avstriji i inozemstvu. Kupuje i prodava kuće, po najugodnijimi pogodbami.
Piazza Ponterosso br. 2. I. kat.

Ustanovljeno 1747.

Albert Samassa

c. k. dvorni zvonar
FABRIKANT STROJEV IN GASILNEGA ORODJA
V LJUBLJANI.
UBRANI ZVONOVI Z UPRAVO.

Vsake sorte gasilnice izvrstne sestave za občine, za gosilna društva v mestih in na kmetih. Hidrofori vezovi za vodo, vratne škropilnice kakor drugo orodje in pripomočki zoper požare. 2-13

Crkvene svečnike in druge priprave iz bron.

Sesalke in orodje za vodovode.

Sesalke za vodnjake, za vinske in pivne sode in kadi, za drozganje, za gnojnice, za podzemeljske namene, za ročna in strojna dela. Dalje: kovinsko blago cavi iz litega in kovanega železa s priteklino, mehovi iz konopnine in gumija itd. po najnižjih cenah. Občine in gasilna društva plačujejo lahko na obroke.

33 svetinj

Cudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodelna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše želodečne bolezni. Prav izvrstno vstrzeajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na vratu, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper scropok ter čisti pokvarjeno kri. One ne pregnajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo. (48)

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbo in pošiljatve pa edino v lekarnici *Cristofolotti e Gorici*, v Trstu v lekarni *E. Zanetti i G. B. Rovis, G. B. Faraboschi* in *M. Ravasini*. Ena steklenica stane 30 novcev.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zavoj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goji, dasi nimajo nobene vrednosti.

Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo smatrati kot *ponarejeno*.

Varst. znamka

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žilicah, oteklino, strpnost ude in kite itd., malo časa čez se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo *cvetu zoper trganje po dr. Maliču* s *svetovnim znamenjem*; 1 stekl. 50 kr.

Planinski želišni sirop kranjski,
izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši, nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi. 5-20

Pomuhljevo (Dorsch) jetrno olje,
najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne oteklino 1 stekl. 60 kr.

Anaterinska ustna voda,
najboljše za ohranjenje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 40 kr.

Kričistilne kroglice, c. kr. priv.,
ne smela bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijano osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skaznem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v skatljah a 21 kr; jeden zavoj s 6 skatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Naročila iz dežele izvrše se takoj v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkózy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

The Singer Manufacturing & Co
NOVA JORK

samo za

JEDAN FORINT

na jedan može se dobiti šivaču makinu „Singer original“. bez povišenja cene. Garancija 5 god. Poduka u kući badava.

The Singer Manufacturing & Co
Corso, Palazzo Salem.

Igle za makinu „Singer“ 3 novč komad, ducet 30 novč.

LEKARNA RAVASINI

Piazza della Stazione

V TRSTU.

Priporočila te le posebnosti:

Katramova voda posebno dober lek proti kataru, ker raztaplja slez.

Hlebčki Ravasini iz trpotčevga soka proti prehlajenju, kataru, kašlju in boleznim v grlu.

Ribje olje naravno limonove barve, ki vonja prav malo po ribi, prlatno, brez vsakega slabega okusa. Najboljši lek proti jetci, trganju, izpoham, slabosti itd.

Ribje olje mešano z jedom in železni o, lek po ceni in gotov, priporočljiv družinam, kateri imajo otroke z dvojnimi udi in ne morejo shiti.

Adontina Ravasini lek proti zobobolu, odni pripomoček, kat ri presej ostavi bolečine gnilih zob.

Eliksir in zobočistni prah za čiščenje in dobro vzdrževanje zobovja in dobre vonjave v istih.

Dišeča glicerina proti pokanju kote, priporočljiva za z mo.

Prašati vedno po teh posebnosti na ime MARKA RAVASINI, lekarna „Alta Giustina“, Piazza della Stazione. Zaloge mineralnih vod, posebnosti domače in inostranske, kemični izdelki in roditje, izdelki iz elastične gume, ranočesniško orodje, dišeče milo in drugi izdelki lekarni itd.

Vsaka naročba se precej izvrši.

Piccoli-jeva

želodečna esenca

lekarna Piccoli-ja „pri angelu“ na Dunajski cesti v Ljubljani ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval

bolezni v želodcu in trebuhu, bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemoroide, zlatenico, migrene, itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Steklenica 10 kr. Kdor je vzame več, dobi primeren odpust.

Blagorodni gospod Piccoli v Ljubljani. Vaša želodečna esenca je jedino zdravilo, ki mi pomaga pri moji bolezni v želodcu. Vsakikrat kadar jo rabim, čutim olajšanje in zboljšanje.

Josip Sordat, župnik, Kamnje, pošta Črniče.

Tukaj velja izrek: „Čast zaslužku“ Vaša želodečna esenca, katero smo jaz in mnogo drugih bolnikov rabili v bolezni, je prav čudovite moči, posebno pri želodečnih boleznih. A. Lupetina, župnik, Kršan na Primorskem.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarničarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Ž njim ozdravilo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlasiš, župnik-kan. Plominj, Primorsko.

Antirrhoeum najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, hromoti delavnih čitnie, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastilje santoninske; (kolesci zoper gliste) izkušeno zdravilo zoper gliste skatljica 10 kr. 100 koščekov 60 kr. 1000 koščekov 5 gld.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteriti), plučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost. Skatljica 20 kr.

Želišni prani sirop. Ta iz zdravilnih želišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zastlženju, kašlju, hripavosti, dušljivemu kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci ša toliko žlice. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila se zmiraj frišna dobe v lekarni

G. Piccoli-ja

„pri angelu“
LJUBLJANA, Dunajska cesta.

Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska.

Zaloge v Trstu so v lekarnah pl. Leutenburg, Faraboschi, Prendini, Ravasini in Zanetti ter v vseh boljših lekarnah Istre in Primorske. 15-30

Medjunarodna linija

TRSTA VZI

NOVI-JORK

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvovrstedni parniki te linije vozjo redno v Novi-Jork in vspremajo blago in popotnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo. 2-6

V NOVI-JORK. Odhod iz TRSTA.

Parnik „Teutonia“ v 15. dan marča.

Popotniki naj se obrnejo na

J. Terkuile,

generalnega pasažnega agenta.

Via dell'Arsenale 13, Teatro Comunale v TRSTU.

Kajuta za potnike 200 gld. Vmesni krov 60 gld. Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano d' Ant. Poglajen,** generalnega agenta.

E. Del Monte v Trstu

ulica Torrente

poštna pošiljatev

1 košarica oranž 30 kom. a koš. f. 1-70
1 „ „ 40 „ „ „ 1-60
1 „ „ 44 „ „ „ 1-40

Porto za pošto prosto in zadacano.

Železnična pošiljatev:

1 zaboj oranž 200 kom. a zaboj f 4-25
1 „ „ 240 „ „ „ 3-50
1 „ „ 350 „ „ „ 3-25

Samo zaboj prost. Oddano na kolo-dvoru v Trstu.

R. Del Monte Trst.

Tehtnice

Vsled naznanila magistratovega zadevajočega pregledovanje in potrjenje tehtnic in utežev vsake baže se podpisani

PETER TOMADESSO

tehtničar

priporoča p. n. gospodi imenovanih tehtnic in utežev po najnižjih cenah in je pripravljen do poprave posoditi eno all več drugih tehtnic v delalnici

P. Tomadesso.
Via delle Beccherie nasproti starej prodajalnici v Trstu. 10-8

NOVOST!!!

Pečat „TRST“ najprikladnejše darilo, jako koristen, zadržujoč vse, kar je potrebno v pisarni, kakor: pečat iz kavčuka, z avtomatičnim barvilom, pero in svinčnik, vse v najelegantnejšij obliki in pregiblivo, da se mora hraniti v žepu. Nadalje okusno izdelani pečati v obliki medaljonov, ur, skatlj ce za žepljenje in razni drugiežni pečati.

Pri odlikovanem grafičnem zavodu

HEN. FREISINGER-JA

Lloydova palača ulica „Mercato vecchio“ št. 4
V TRSTU.

60 visokih odlikovanj.

Ivana Hoffa zdravilno pivo iz sladnega izvlečka 1 steklenica 60 nč. Ivana Hoffa koncentrovani sladni izvleček 1 stekl. 1 fr. 12. nč. ml., st. 70 nč. Ivan Hoffa bonboni iz sladnega izvlečka za prsi po 60, 30, 15 in 10 nč. pristni le v **modrih zavitkih** Ivana Hoffa zdravilna sladna čokolada 1/2 kilo I. fr. 2-40, II. fr. 1-60, 1/4 kilo I. fr. 1-30, II. 90 nč.

Medicinske kapacitete, kakor profesorji: Dr. Bamberger, Schrötter, Schnitzler, pl Rokitansky, pl. Basch, Finger in mnogo družih na Dunaji; v Berlinu gg. Dr. Frerichs, pl Langenbeck, Virchow, Osk. Li-breich, in mnogo družih priporočajo isto pri mnogih boleznih z vidno dobrim uspehom.

Zdravilo za popolno odpravljenje sušice, slabo prebavljenje, netečnosti in onemoglosti.

Gospodu **IVANU HOFFU,** izumitelju in izdelovalcu preparatov iz sladnega izvlečka, ces. kralj. dvornemu založniku skoro vseh suverenov evropskih itd. itd. Dunaj, I. okraj. Graben, Bräunerstrasse št. 8.

Vaš Ivan Hoff-a koncentrovani sladni izvleček me je izvanredno okrepal, moram Vam za ta izvrstni in dobrodelni preparat izreči mojo zahvalo. Prosim pošljite mi zopet 10 steklenic konc. sladnega izvlečka.

Gorica v dan aprila 1832. leta. Spoštovanjem

Constantin vitez pl. Dabrowsky, c. k. stotnik

V blag. gosp. Ivan Hoff! Ker je meni in mojemu sinu vaša odlična Ivan Hoffova zdravilna sladna čokolada in zdravilno pivo iz sladnega izvlečka neverjeten vspeh imela in zdravje popolnoma dosgela se Vam tisučkrat zahvalnim. Ker me moj želodec zopet noč in dan muči, prosim mi 12 velikih steklenic koncentrovanega sladnega izvlečka proti poštnem povzetju doposlati. 4-5

Derniš 10. januarja 1831. S odličnim spoštovanjem

Feodoro Petranović, trgovec Dernaš Dalmacija.

V bl Ker vidim, da Vaše imenitno Ivan Hoffovo zdravilno pivo iz sladnega izvlečka na bolezni v prsih dodro vpliva prosim Vas mi 30 steklenic po železničnem povzetju doposlati.

Trst ulica sv. Jakoba 4. Antonij Štrukelj.

Uradno zdravilno poročilo.

Lazaret nove vojašnice v pionirskej ulici, Berlin V imenu postrežnic prosi za novo pošiljatev izvanrednega Hoffovega zdravilnega piva iz sladnega izvlečka, katero ranjencem tako dobro stori, da ga težko pogrešajo. *Minister pl. Roon.*

Zalogo. Trst: Franc S. Prinz, ulica Aquedotto, J. Serravallo, C. Zanetti, lekarna in Ivan Gillia mirodilnica. Bocen: I. Bergeister, lekar. Kotor: M. Stefanović, bratje Mandel. Korčola: Zovetti, lekar. Reka: Fr. Zeche, Nik. Pavačić, mirodil. Gorica: G. Christofolotti, dvorna lekarna. Celovec: W. Thurnwald, lekarna. Kranj: Franjo Dolenc. Ljubljana: Peter Lasnik, lekar. Zagreb: Lekarna k „Salvatoru“, Nadbiskupska lekarna in Milosrdnih bratov. Meran: Fikenscher in vsaka lekarna. Pulj: G. B. Wassermann lekarna, C. Sander mirodilnica. Dubrovnik: Bratje Drobac, R. Sklaric, lekarna. Šibenik: P. Bero, N. pl. Mištura, lekarna. Split: Točigi lekarna, Alpinović mirodilnica. Trient: Eugini Larcher, Gerloni. Zadar: Chr. Mazzeoco, N. Andrović lekarna.

Ustanovljeno leta 1847., na Dunaji in Budimpešti od leta 1861.